

Nyhetsbrev 4 – dec 2019

MuniComp

- ett forskningsprojekt om ekologisk kompensation med kommunperspektiv
2018-2020

MuniComps arbete hösten 2019

Projektet har nu en hel del resultat som bearbetas av projektgruppens olika arbetspaket. Naturvårdsverket, som finansierar flera projekt om ekologisk kompensation, hade nyligen ett uppsamlingsmöte med alla projekt. Resultaten från MuniComp kommer att ge värdefull information till Naturvårdsverket och andra myndigheter om ekologisk kompensation i ett kommunalt perspektiv, och bidra till nationella ställningstaganden i det framtida arbetet med ekologisk kompensation.

Figur 1. MuniComp-forskare Ingemar Jönsson och Thomas Beery på konferensen i Hannover.

I oktober presenterades MuniComp-projektet på den internationella ekosystemtjänst-konferensen ESP10 i Hannover (Figur 1). På konferensen hölls en session om ekologisk kompensation, organiserad av prof. Wolfgang Wende från Tekniska Universitetet i Dresden. W. Wende ingår för övrigt i MuniComps referensgrupp.

Workshop hösten 2019

Under hösten har Kommunförbundet Skåne, inom ramen för MuniComp, arrangerat en kommunworkshop i Malmö med drygt 40 deltagare (Figur 2). Vi fick höra intressanta kommunexempel från Västerås, Svedala och Örebro, samt ta del av juridiska aspekter kopplat till EU:s lagstiftning. Projektets arbete med att ta fram en modell för skadelindringshierarkin och planprocessen diskuterades liksom de sociala och demokratiska aspekterna med ekologisk kompensation. Deltagarna lyfte flera perspektiv och behov av stöd från lagstiftning samt kommunikation och förankring hos politiker. Projektgruppen tackar för all värdefull input från er som deltog i workshopen!

Ekologisk kompensation som styrmedel

Inom MuniComps *första arbetspaket* har det genomförts fördjupade gruppintervjuer med fem kommuner som arbetar enligt antagna rutiner. Syftet var att analysera arbetet utifrån kriterierna måluppfyllelse, genomförbarhet, kostnadseffektivitet, fördelningseffekter och demokratiska

Nyhetsbrev 4 – dec 2019

effekter. De första resultaten visar att förutsättningarna för att komma framåt i arbetet handlat om att det funnits politiska beslut och riktlinjer, stöd bland tjänstepersoner och samarbete mellan förvaltningarna, samt att man arbetat fram en modell för hur kommunen genomför sin bedömning. Ingen av kommunerna har kompensation som en egen kostnad i budget för exploateringsprojekt men även om det inte finns budgeterade transaktionskostnader innebär arbetstiden en kostnad som kommunen väljer att ta.

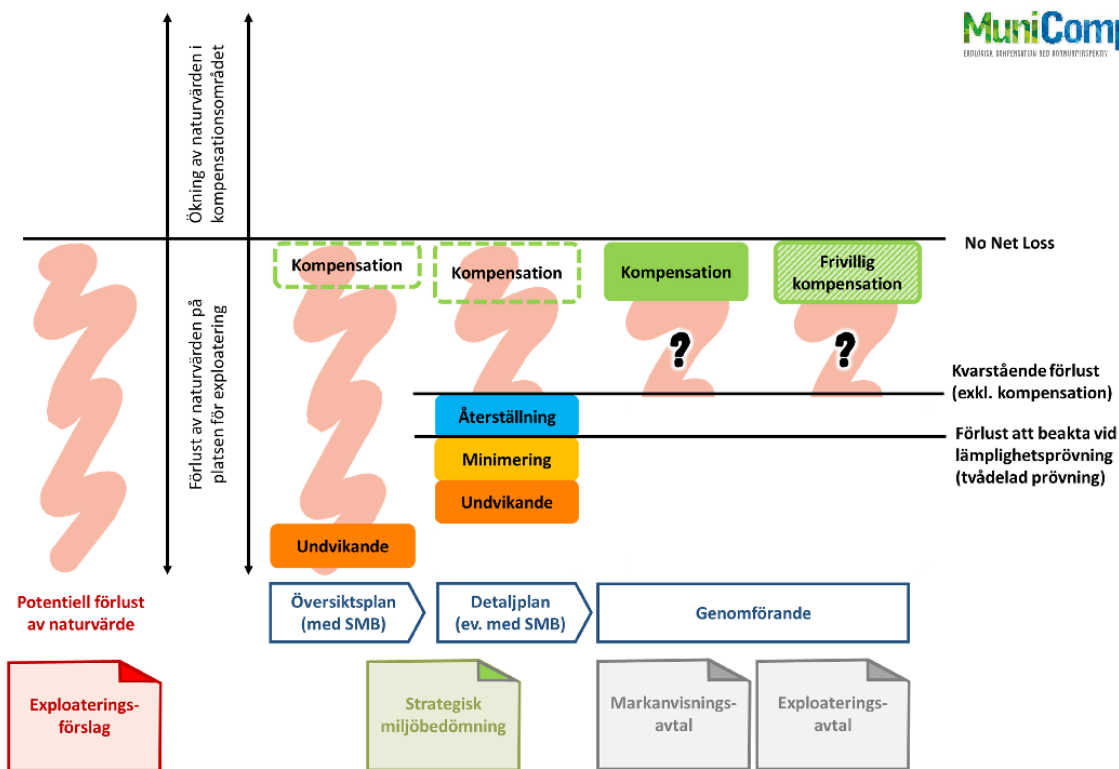
Figur 2. Workshop i Malmö den 7 november. Kommunförbundet Skåne samordnade workshopen tillsammans med projektgruppen för MuniComp. 42 personer deltog.

Vad gäller demokratiska aspekter så tyder resultaten på variation mellan kommunerna kring vilka man anser har möjlighet att påverka kompensationen. Kommunerna ansåg dock att systemet "polluter pays principle" där exploatören betalar för kompensationen är rättvist. Flera av de intervjuade lyfter fram barnperspektivet, men sällan andra grupper i samhället. Under workshopen i Malmö diskuterades till exempel om allmänheten ska vara involverad i processen att utforma kompensationsåtgärder. Är det t.ex. lämpligt att presentera kompensationsåtgärder i samrådsskedet? Skulle hänsyn till socioekonomiskt svaga grupper eller andra utsatt grupper kunna inkluderas i kompensationsrutiner? I så fall, på vilket sätt? Resultaten håller nu på att sammanställas, och mer information kommer framöver.

Skadelindringshierarkin och balanseringsprincipen

Under hösten har forskarna tagit fram ett nytt förslag på processen och sambanden mellan skadelindringshierarkin och planprocessen (Figur 3). Denna diskuterades också under kommunworkshopen och många intressanta reflektioner från kommundeltagarna har samlats in och kommer nu att arbetas vidare med.

Arbetspaket 3 har även gjort en enkätundersökning av alla Sveriges kommuners användning av ekologisk kompensation och skadelindringshierarkin. Undersökningen kommer att ge en bild av hur vanligt det är att kommuner tillämpar kompensation, och den geografiska och storleksmässiga fördelningen av de kommuner som kompenserar.

Figur 3. Diskussionsunderlag för diskussion om kopplingar mellan skadelindringshierarkin och planprocessen.

Enkätstudie om flexibilitet i kompensation snart redo att köras

Under hösten har projektet även fortsatt förberedelserna för en enkätundersökning om flexibilitet i kompensation: vad som kan räknas som "tillräcklig kompensation" för en typisk förlorad urban grönyta och vad som påverkar acceptansen hos människor för vad som är tillräckligt. Projektforskarna i *arbetspaket 2* har fått bra feedback och hjälp med att finslipa detaljerna i formuleringar och grafisk design från olika håll. Enkäten kommer nu att programmeras och planen är att en genomföra den slutliga undersökningen till allmänheten i januari 2020. När resultaten är analyserade kommer projektet att arrangera ett tillfälle där kommuner och andra intresserade kan ta del av informationen.

Beräkningsmodeller för kompensation

Projektet syftar också till att studera beräkningsmodeller för att bedöma förlust och värde inför att kunna fatta beslut om kompensationsåtgärd, efter att skadelindringshierarkin (balanseringsprincipen) följts. I *arbetspaket 4* har forskarna utvecklat en generell modell för att systematiskt

Nyhetsbrev 4 – dec 2019

kunna jämföra de modeller som används i olika kommuner. Modellen har som utgångspunkt att kompensationen ska resultera i noll nettoförluster av miljövärden (no-net-loss) och innefattar de steg som behövs för att kunna utvärdera detta. Modellen är testad på Helsingborgs, Lommas, Göteborgs, och Halmstads beräkningsmetoder och nu ska projektet också analysera Svedala.

Det fortsatta arbetet 2020

Under våren fortsätter arbetet med att analysera resultaten från de olika arbetspaketen och skrivandet av projektets slutrapport påbörjas. Kommunförbundet Skåne genomför också en mindre utredning om kompensationspooler och kommer under våren att arrangera en workshop om kompensation för de skånska kommunerna. Dessutom blir det en större slutkonferens för MuniComp-projektet där alla resultat och relevanta aktörer kopplas samman. Inlämning av projektets slutrapport ska ske under senhösten 2020 och Naturvårdsverket planerar också en slutkonferens för alla finansierade projekt om ekologisk kompensation i mars 2021 i Stockholm.

Vi tackar alla som deltagit i MuniComp-aktiviteter under det gångna året och hoppas att vi ses igen under 2020!

God jul!

Önskar vi i projektgruppen

Kommunikationsansvarig för MuniComp är
Kommunförbundet Skåne genom Therese Jephson,
FoU-strateg, therese.jephson@kfsk.se, Webbida: www.kfsk.se

